

Hromadná pripomienka Lesoochranárskeho zoskupenia VLK k návrhu vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

Lesoochranárské zoskupenie VLK so sídlom 082 13 Tulčík 310 predkladá hromadnú pripomienku k návrhu Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Pripomienkováný materiál zverejnilo Ministerstvo životného prostredia SR dňa 9. 11. 2020 pod rezortným číslom 12283/2020-9.1. Dátum ukončenia medzirezortného pripomienkového konania je 30. november 2020. Pripomienkováný materiál je zverejnený na stránke <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2020/537>, číslo legislatívneho procesu LP/2020/537.

Pripomienka je zásadná a jej znenie je nasledujúce:

Požadujeme zaradiť vlka dravého medzi chránené živočíchy.

Súhlasíme s navrhovaným zaradením vlka dravého (*Canis lupus*) do Zoznamu chránených živočíchov, ktoré sa prirodzene vyskytujú na území Slovenskej republiky.

Odôvodnenie:

Táto hromadná pripomienka nadväzuje na písomný návrh LZ VLK týkajúci sa zavedenia celoročnej ochrany vlkov, ktorý bol zaslaný MŽP SR v rámci pripomienkovania predbežnej informácie k Návrhu vyhlášky, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. (PI/2020/239, rezortné číslo 12016/2020-9.1).

Neexistujú žiadne relevantné environmentálne, sociálne ani ekonomicke dôvody, ktoré by bránili zaradeniu vlka medzi chránené druhy. Účelom tejto zmeny je zlepšenie stavu populácie prioritného druhu európskeho významu na území Slovenskej republiky a príľahlých krajín Európskej únie.

Návrh celoročnej ochrany je v súlade s dlhodobým strategickým cieľom Programu starostlivosti o vlka, ktorým je zachovanie priaznivého stavu vlka v alpskom biogeografickom regióne a dosiahnutie priaznivého stavu v panónskom biogeografickom regióne. Pre dosiahnutie tohto cieľa je na základe doterajšej praxe umožňujúcej každoročný lov vlkov nevyhnutné zabezpečiť celoročnú ochranu vlkov na celom území Slovenska, a to aj z dôvodu zabezpečenia ochrany v prihraničných územiach, územiach európskeho významu a národných parkoch. Každoročne sa opakujúci odstrel umožnený na základe nedostatočného poznania reálneho stavu populácie vlka a neprimeraných odôvodnení nutnosti odstrelu bráni a neustále oddaľuje dosiahnutie priaznivého stavu v alpskom a panónskom biogeografickom regióne. Každoročne sa opakujúci odstrel vlkov je realizovaný napriek miliónovým škodám na polnohospodárskych a lesných kultúrach, ktoré spôsobujú vysoké stavy populácií kopytníkov.

Stabilizovanie vlčích rodín (vlčích svoriek), ktoré nebudú vystavené každoročnému odstrelu náhodne vybraných a usmrtených jedincov, vrátane jedincov z rodičovského páru, je základným predpokladom pre prirodzený návrat vlkov aj do tých častí Slovenska, v ktorých v súčasnosti absentujú a v ktorých je ich prítomnosť žiaduca, vzhľadom na nadmerné stavy voľne žijúcich kopytníkov a vysoké škody, ktoré spôsobujú. Stabilizácia populácie vlkov zároveň zlepší podmienky pre návrat karpatských vlkov do Českej republiky a zlepší stabilizáciu a migráciu vlkov v prihraničných oblastiach s Poľskom.

Pretrvávajúce usmrcovanie vlkov negatívne zasahuje do populácie a negatívne ovplyvňuje spôsob lovov a výber koristi. Usmrtenie skúsených vlkov zdatných v ovládaní lovov divožijúcich kopytníkov zvyšuje riziko následných útokov na hospodárske zvieratá. Čiastočná územná ochrana nie je dostatočná pre ochranu svoriek, ktorých teritória presahujú hranice takto chránených území.

Prítomnosť stabilných svoriek vlkov pozitívne ovplyvňuje sociálnu a vekovú štruktúru populácie koristi a pozitívne vplýva na jej zdravotný stav. Problémy s vysokými stavmi diviačeja a jelenej zveri, s nevhodnou sociálnou a vekovou štruktúrou, s oslabenou fyzickou kondíciou a so zlým zdravotným stavom ich populácií, pomôžu riešiť stabilné svorky vlkov chránené celoročnou ochranou.

Nezanedbateľným faktorom v prospech zavedenia celoročnej ochrany sú aj ekonomicke dôvody spojené s infekčnými chorobami diviakov, voči ktorým nie sú imúnne ani domáce ošípané. V rámci preventívnych opatrení zameraných na spomaľovanie šírenia infekčných vírusových ochorení je nevyhnutné aktívne vyhľadávať a likvidovať choré a uhynuté diviaky. Prirodzeným spôsobom túto potrebu zabezpečujú práve vlci, pre ktorých je chorá a uhynutá zver ľahko dostupným a vyhľadávaným zdrojom potravy. Vlci tak môžu prirodzeným spôsobom prispieť k tlmeniu šírenia infekcií v populácii diviakov. Samy pritom nie sú aktívnym prenášačom nebezpečných ochorení klasického moru a afrického moru ošípaných.

Zástupcovia verejnosti: Juraj Lukáč, LZ VLK, juro@osadne.sk; Jana Zajaková, LZ VLK, jana@wolf.sk; Katarína Grichová, LZ VLK Čergov, katka@wolf.sk

Korešpondenčná adresa: Lesoochranárské zoskupenie VLK, 082 13 Tulčík 310